

JUSTITIS MINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Stanley Stener Nielsen
Sagsnr.: 2017-731-0083
Dok.: 2293374

KOMMENTERET OVERSIGT

over

høringsvar om forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme og lov om fuldbyrdelse af straf m.v.

(Styrket indsats mod rocker- og bandekriminalitet m.v.)

1. Høring over forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Styrket indsats mod rocker- og bandekriminalitet m.v.)

1.1. Høringen

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 27. marts 2017 til den 24. april 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Aalborg Universitet, Juridisk Institut, Aarhus Universitet, Juridisk Institut, Advokatrådet, Amnesty International, Copenhagen Business School, Juridisk Institut, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Våbenhandlerforening, Dansk Erhverv, Dansk Firmaidrætsforbund, DI, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Militaria Forening, Dansk Skytte Union, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Regioner, Danske Våbenhandlere, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræventive Råd, DGI Skydning, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Fængselsforbundet, Faggruppen af Socialrådgivere i Kriminalforsorgen, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører, Foreningen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Friluftsrådet, Hjælp Voldsofre, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben Kriminalforsorgen, HK Landsklubben Politiet, HORESTA, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Justitsministeriets Skydebaneinspektør, KL, Københavns Universitet, Det Juridiske Fakultet, Kriminalforsorgsforeningen, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Nordisk Våbenforum, Offerrådgivningen, Østre Landsret, Politidirektørforeningen, Politiforbundet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigspolitiet, samtlige byretter, SAVN, Sø- og Handelsretten, Syddansk Universitet, Juridisk Institut, Vaabenhistorisk Selskab og Vestre Landsret.

Justitsministeriet har modtaget hørings svar fra:

Advokatrådet, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræventive Råd, Domstolsstyrelsen, Foreningen af Offentlige Anklagere, Fængselsforbundet, Hjælp Voldsofre, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Institut for Menneskerettigheder, Justitsministeriets Skydebaneinspektør, KL, Københavns Byret, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Offerrådgivningen, Politiforbundet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigspolitiet, Sø- og Handelsretten, Vestre Landsret og Østre Landsret.

Justitsministeriets kommentarer til hørings svarene er anført i *kursiv*.

1.2. Hørings svarene

1.2.1. Generelt

HK Landsklubben Danmarks Domstole, Justitsministeriets Skydebaneinspektør, Offerrådgivningen, Politiforbundet, Rigspolitiet, Sø- og Handelsretten og Østre Landsret har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Det Kriminalpræventive Råd finder det positivt, at regeringen har fokus på at forebygge rocker- og bandekriminalitet ved bl.a., at indsatte tilbydes programmer, som har til formål at forebygge ny ligartet kriminalitet, eksempelvis exit-forløb. Det er endvidere rådets opfattelse, at lovforslaget vil indebære, at de fleste indsatte vil deltage i forebyggelsesprogrammer, idet prøveløsladelse er betinget af (tilfredsstillende) deltagelse. Det må således

forventes, at udgifterne til udarbejdelse af handleplaner, koordinering, aktiviteter mv. fremover vil stige.

KL bemærker, at krav om deltagelse i et exitforløb for at opnå prøveløsladelse vil have som konsekvens, at der vil være en lang række personer, som deltager i exitforløb, der reelt ikke er motiveret for det, og at det vil kræve en anden faglig tilgang, hvor der i langt højere grad er fokus på det motiverende arbejde. Ifølge KL er denne tilgang mere langstrakt og tidskrævende, hvorfor der er behov for tilførsel af yderligere ressourcer.

Hjælp Voldsofre støtter enhver indsats, der er rettet mod at begrænse personforbrydelser.

Domstolsstyrelsen anfører, at lovforslaget kun vil medføre begrænsede merudgifter for domstolene og er således enig i vurderingen af denne del af lovforslagets økonomiske konsekvenser.

Foreningen af Offentlige Anklagere finder, at lovforslaget må forventes at medføre et behov for øgede ressourcer i anklagemyndigheden i forbindelse med retsarbejdet, administrative afgørelser og udgangshøringer, når der sker ændringer i forhold til at udvide straffelovens § 81 a, indføre en ny § 81 b, en lempelse af muligheden for at udstede forbud mod ophold i bestemte ejendomme samt foretage ændringer vedrørende prøveløsladelse, der kræver oplysninger fra politiet.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 1 har lovforslaget sammen med et samtidig fremsat lovforslag om forbud mod anvendelse af bestemte ejendomme som samlingssted for en gruppe (L 193) til formål at styrke indsatsen mod rocker- og bandekriminalitet ved at gennemføre de dele af den politiske aftale om Bandepakke III, hvor lovgivning vurderes at være nødvendig, og som ønskes gennemført i indeværende folketingsår. Det fremgår af aftalen, at partierne bag aftalen ikke vil se passivt til, mens rockere og bander begår rå og skrappelløs kriminalitet. Med den nye aftale skal der sættes hårdt mod hårdt. Målet er klart: Borgernes tryghed og sikkerhed skal sikres. Rockernes og bandernes rå og hensynsløse adfærd skal mødes med hårdere straffe, der utvetydigt viser samfundets afstandtagen, og de skal holdes i fængslerne så længe som muligt, så de ikke kan chikanere, true og skyde på almindelige borgere. Det skal have vidtrækkende og omfattende konsekvenser, hvis man vender fællesskabet ryggen for at blive rocker eller medlem af en bande.

Som det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3 og 9, forventes lovforslaget at medføre merudgifter på 57,2 mio. kr. (fuldt indfaset) til håndtering af det øgede kapacitetsbehov i kriminalforsorgen og brev- og besøgskontrol samt 5 mio. kr. årligt i 2017-2019 til forsøg med GPS-fodlænke. Disse merudgifter er finansieret ved en reduktion af rammen til byfornyelse, rebudgettering af reserven til politiets internationale beredskab og en stramning af optjeningsprincippet for børne- og ungeydelse. Lovforslaget forventes ikke herudover at have administrative eller økonomiske konsekvenser af betydning for det offentlige.

1.2.2. Skærpelse af reglerne om prøveløsladelse

Landsforeningen af Forsvarsadvokater anfører, at den foreslåede ændring af straffelovens § 38, og det eksisterende stk. 5 i den nævnte bestemmelse, efter landsforeningens opfattelse er problematisk for den domfældte, der må opleve at blive straffet både ved dom og ved den senere (nægtede) prøveløsladelse for forhold, der var tilstede på domstidspunktet. Den subjektive opfattelse for de domfældte er en retstilstand på kant med princippet om ne bis in idem. Dette gør sig ifølge landsforeningen ligeledes gældende i forhold til forslaget til straffelovens § 41 vedrørende prøveløsladelse af livstidsdømte. Landsforeningen gør endvidere opmærksom på, at den foreslåede ændring af straffelovens § 38 i realiteten kan ses som en lempelse af den eksisterende § 38, stk. 5.

KL bemærker, at der er behov for en afklaring og afgrænsning af, hvad et exitprogram indebærer samt en afklaring af, hvornår deltageren har indfriet kravet om deltagelse.

Retspolitisk Forening bemærker, at et krav om deltagelse i et exitprogram kan være rimeligt i mange, men nok ikke alle tilfælde, hvortil kommer, at begrebet "ligeartet kriminalitet" er elastisk og dermed retssikkerhedsmæssigt betænkeligt.

Hjælp Voldsofre bemærker, at i det omfang deltagelse i et program fastsat af kriminalforsorgen reelt hindrer ny ligeartet kriminalitet, forekommer det at være et godt forslag, at en prøveløsladelse er betinget af deltagelsen.

Advokatrådet finder det i forhold til bestemmelserne om deltagelse i exitprogram uheldigt, at der lovgives om indgribende konsekvenser for overtrædelse af nogle regler, hvis indhold p.t. fremstår ukendt eller usikkert, og som skal reguleres ved en bekendtgørelse, der i sagens natur tidligst kan

træde i kraft samtidig med loven. Advokatrådet skal derfor opfordre til, at der allerede nu vedtages evaluering og/eller revision inden for et år. Advokatrådet udtrykker endvidere fuld forståelse for den bagvedliggende hensigt med, at den indsatte skal deltage i det fastsatte program på aktiv og tilfredsstillende vis samt vise reel intention om at forlade den pågældende rocker- eller bandegruppering. Kriterierne for en mulig prøveløsladelse fremstår imidlertid subjektive og skønspregede i en sådan grad, at det ved en retlig prøvelse af afslag på prøveløsladelse kan blive vanskeligt at tilvejebringe et sikkert og bevisfast grundlag. Advokatrådet imødeser derfor, at der ved den ventede bekendtgørelse i medfør af § 38, stk. 7, tages stilling til dokumentationskravene, herunder overvejes høringspligt eller andre retssikkerhedsgarantier forud for en afgørelse om ”manglende interesse” eller lignende. Advokatrådet bemærker, at der i lovforslagets bemærkninger om deltagelse i et program som vilkår for prøveløsladelse – i modsætning til bemærkninger om deltagelse i et program som betingelse for prøveløsladelse – ikke er anført, at deltagelsen skal være ”reel” eller lignende. Dette kan skabe usikkerhed om, hvorvidt der foreligger en vilkårsovertrædelse. Advokatrådet bemærker endvidere, at de retssikkerhedsmæssige bekymringer, der knytter sig til grundlaget for at nægte prøveløsladelse, gør sig gældende med mindst samme styrke, hvor man afbryder en prøveløsladelse, hvor den dømte er på fri fod og muligvis har etableret familie- og arbejdsliv.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at et udkast til den bekendtgørelse, som skal udstedes af justitsministeren om de programmer, kriminalforsorgen skal fastsætte med henblik på at forebygge ny ligeartet kriminalitet, sendes i høring. Endvidere anbefaler Institut for Menneskerettigheder, at der i lovforslaget redegøres for forholdet til grundloven og menneskeretten, herunder særligt forholdet til foreningsfriheden i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, for så vidt angår forslaget om skærpende af reglerne for prøveløsladelse.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 1 fremgår det af den politiske aftale om Bandepakke III, at aftalepartierne er enige om at holde antallet af kriminelle rockere og bandemedlemmer på fri fod i Danmark så langt nede som muligt, og at dømte rockere og bandemedlemmer, der ikke er indstillet på at forlade de kriminelle miljøer, derfor skal holdes i fængsel så længe som muligt.

På den baggrund foreslår aftalepartierne, at prøveløsladelse af personer, som er dømt efter straffelovens § 81 a, skal betinges af, at den pågældende

har deltaget i et exit-forløb fastsat af kriminalforsorgen med henblik på at forebygge ny kriminalitet, ligesom det skal fastsættes som et vilkår for en eventuel prøveløsladelse, at den pågældende fortsat deltager i et exit-forløb i prøvetiden.

Justitsministeriet bemærker i den forbindelse, at indsatte ikke har et retskrav på prøveløsladelse efter afsoning af en given del af en idømt fængselsstraf, og at prøveløsladelse i alle tilfælde forudsætter, at den dømtes forhold ikke gør løsladelsen utilrådelig.

Den foreslåede ordning vil finde anvendelse, uanset hvilken af bestemmelserne nævnt i straffelovens § 81 a, den indsatte er dømt for overtrædelse af, og begrebet "ligeartet kriminalitet" henviser i den forbindelse alene til, hvilken type af kriminalitet det fastsatte program har til formål at forebygge.

Som det fremgår af pkt. 2.1.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger foreslås det, at de nærmere regler om kriminalforsorgens programforløb fastsættes administrativt. Som det fremgår samme sted, vil der i den forbindelse blive fastsat nærmere regler om, hvilke elementer programforløbet vil skulle bestå af, ligesom der vil blive fastsat generelle retningslinjer for, hvor lang tid inden tidspunktet for den eventuelle prøveløsladelse, at programforløbet vil skulle iværksættes mv. Som det endvidere fremgår samme sted, vil der i den forbindelse kunne fastsættes nærmere retningslinjer for, hvilke omstændigheder kriminalforsorgen vil skulle lægge vægt på i forbindelse med vurderingen af, om den indsatte har deltaget i programforløbet på tilfredsstillende vis. Et udkast til de nævnte retningslinjer vil blive sendt i offentlig høring.

Som det fremgår af pkt. 2.1.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, forudsættes det i alle tilfælde, at den indsatte som betingelse for prøveløsladelse deltager i det fastsatte program på aktiv og tilfredsstillende vis. Dette indebærer bl.a., at det ikke er tilstrækkeligt, at den indsatte blot møder op til det fastsatte program, hvis ikke den pågældende i øvrigt er deltagende og viser interesse for det fastsatte program samt giver udtryk for en reel intention om at forlade den relevante rocker- eller bande-gruppering mv.

Justitsministeriet har i høringsfasen fundet anledning til i pkt. 2.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger at tydeliggøre, at betingelsen om deltagelse på aktiv og tilfredsstillende vis mv. tillige gør sig gældende i

forhold til deltagelse i det fastsatte program i prøvetiden. Ministeriet har endvidere samme sted præciseret, at hvis en indsat, som prøveløslades efter den foreslåede ordning, overtræder et vilkår om fortsat deltagelse i et program, vil kriminalforsorgen som i dag kunne 1) tildele den pågældende en advarsel, 2) ændre vilkårene og forlænge prøvetiden eller 3) under særlige omstændigheder bestemme, at den pågældende skal indsættes til afsoning af reststraffen. Det fremgår nu endvidere, at det i den forbindelse forudsættes med lovforslaget, at det i sager om overtrædelse af et vilkår om fortsat deltagelse i et program fastsat af kriminalforsorgen vil være det klare udgangspunkt, at den løsladte genindsættes til fortsat afsoning af reststraffen. Det fremgår dog også, at der efter omstændighederne undtagelsesvist vil kunne reageres ved at tildele en advarsel, herunder hvis en enkeltstående vilkårsovertrædelse er begået umiddelbart inden prøvetidens udløb, eller der i øvrigt foreligger undskyldende omstændigheder.

I forhold til det af Landsforeningen af Forsvarsadvokater anførte bemærkes, at den foreslåede ordning ikke indebærer en lempelse i forhold til den gældende bestemmelse i straffelovens § 38, stk. 5, hvorefter der kan ske afskæring af prøveløsladelse under en verserende konflikt. Den foreslåede bestemmelse fastsætter derimod, at personer, som er dømt efter straffelovens § 81 a, i alle tilfælde – uanset om der foreligger en verserende konflikt – som betingelse for prøveløsladelse skal deltage i et program fastsat af kriminalforsorgen.

Særlig i forhold til det af Institut for Menneskerettigheder anførte bemærkes, at den foreslåede ordning om skærpelse af reglerne om prøveløsladelse bl.a. indebærer, at det er en forudsætning for prøveløsladelse af indsatte, som er dømt efter straffelovens § 81 a, og som ikke er udvist ved dom, at den indsatte forud for løsladelsen har deltaget i et program fastsat af kriminalforsorgen med henblik på at forebygge ligeartet kriminalitet. Ordningen omfatter således personer, som er dømt for overtrædelse af nærmere angivne bestemmelser i straffeloven, hvor lovovertrædelsen har baggrund i eller er egnet til at fremkalde en konflikt mellem grupper af personer, og hvor der som led i konflikten anvendes skydevåben mv. Da ordningen er begrundet i karakteren af den kriminalitet, som den indsatte har begået, og ikke i den pågældendes tilknytning til en forening, findes det uforholdsmæssigt at foretage en nærmere vurdering af forholdet til grundloven og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Advokatrådet bemærker, at der på ikrafttrædelsestidspunktet må forventes, at der er indsatte, der efter de nugældende regler har en berettiget for-

ventning om snarlig prøveløsladelse, og som ikke har haft mulighed for at påbegynde og deltage i det program, som efter den 1. juli 2017 skal være en forudsætning for prøveløsladelse. Advokatrådet skal derfor opfordre til, at det overvejes at indføje en overgangsregel, der tager højde for disse situationer.

Justitsministeriet skal hertil bemærke, at indsatte, som nævnt ovenfor, ikke har et retskrav på prøveløsladelse efter afsoning af en given del af en idømt fængselsstraf, og at prøveløsladelse i alle tilfælde forudsætter, at den dømtes forhold ikke gør løsladelsen utilrådelig. Ministeriet har på denne baggrund ikke fundet anledning til at foreslå en overgangsordning i forhold til personer, der måtte være dømt efter straffelovens § 81 a og indsat til afsoning på tidspunktet for lovens ikrafttrædelse. Hvis lovforslaget vedtages, vil ministeriet dog henlede kriminalforsorgens opmærksomhed på, at det bør afspejles i de i lovforslaget nævnte programforløb, hvis én eller flere indsatte på tidspunktet for lovforslagets ikrafttrædelse har udsigt til snarlig prøveløsladelse.

1.2.3. Udvidelse af anvendelsesområdet for straffelovens § 81 a

Landsforeningen af Forsvarsadvokater finder det overordentlig betænkeligt at indføje straffelovens § 192 a i den foreslåede formulering af § 81 a og derved tilføje en yderligere skærpelse til den i forvejen meget hårdt straffede og flere gange strafskærpede § 192 a.

Vestre Landsret anfører, at den foreslåede ændring af straffelovens § 81 a, hvorefter bestemmelsen udvides til også at omfatte lovovertrædelser, der er egnet til at fremkalde en konflikt mellem grupper af personer, hvor der som led i konflikten anvendes skydevåben mv. eller begås brandstiftelse, vil give anledning til yderligere spørgsmål om afgrænsning af den personkreds, der er omfattet af bestemmelsen. Det anføres, at det efter gældende ret vil bero på en konkret vurdering af de oplysninger, der fremkommer under sagen, herunder navnlig fra politiet, om der er ført bevis for, at en person er omfattet af bestemmelsen.

Den Danske Dommerforening har tilsluttet sig Vestre Landsrets ovennævnte høringssvar, og **Københavns Byret** har henvist til dommerforeningens høringssvar.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.2.2 har Rigspolitiet opgjort, at der i 2016 har været otte voldelige konflikter i rocker-

og bandemiljøet, og at der fortsat er stor risiko for voldelige hændelser i visse områder af landet. Rigspolitiet har samtidig vurderet, at der i 2016 har været 54 skudepisoder i det offentlige rum, som vurderes at relatere sig til rocker- og bandemiljøet. Skudepisoderne har fundet sted flere steder i landet, og alene i hovedstadsområdet har der i den nævnte periode været over 25 skudepisoder. Rigspolitiet har i perioden registreret tre døde og 36 sårede i relation til skudafgivelser, knivstikkeri mv. i rocker- og bandemiljøet. Disse skudepisoder er også gået ud over helt tilfældige almindelige borgere, som er blevet såret af skud.

Som det fremgår af den politiske aftale om Bandepakke III, er aftalepartierne enige om, at rockernes og bandernes rå og hensynsløse adfærd skal mødes med hårdere straffe, der utvetydigt viser samfundets afstandtagen.

På den baggrund vil aftalepartierne udvide straffelovens § 81 a, så bestemmelsen også omfatter den kriminalitet, der kan fremkalde en konflikt, ligesom bestemmelsen også skal omfatte grove våbenlovsovertrædelser efter straffelovens § 192 a.

Justitsministeriet har noteret sig det, som er anført af Vestre Landsret, og kan i den forbindelse oplyse, at begrebet "gruppe af personer" skal forstås i overensstemmelse med gældende ret, jf. nærmere herom i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.2.1, hvilket bl.a. indebærer, at der skal være mere end én person på hver side i konflikten. Som grupper anses ikke kun formaliserede grupper med en fast struktur og rollefordeling medlemmerne imellem, et fast tilholdssted og navn eller lignende. Bestemmelsen omfatter også mere løse grupperinger, hvis gruppen dog virker med et fælles sigte eller mål og/eller har et fast reaktionsmønster i bestemte situationer, f.eks. at personerne i gruppen som regel bliver alarmeret og instrueret via telefon- eller sms-kæder i forbindelse med bestemte voldelige eller truende begivenheder, som indtræffer.

1.2.4. Skærpet straf for skyderi mv. på offentligt tilgængeligt sted

Rigsadvokaten bemærker, at det af lovudkastet fremgår, at det inden for kerneområdet af forslaget til § 81 b forudsættes, at straffen som udgangspunkt skal forhøjes med indtil det halve i forhold til den straf, der i dag ville blive fastsat af domstolene, og anfører i den forbindelse, at det bør præciseres, hvad dette indebærer i sager med meget langvarige fængselsstraffe, herunder f.eks. om en straf på 12 års fængsel som udgangspunkt

forudsættes forhøjet til 18 års fængsel og en straf på 14 års fængsel som udgangspunkt til fængsel på livstid.

Vestre Landsret noterer sig, at fastsættelsen af straffen fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og at det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpelse eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Den Danske Dommerforening har tilsluttet sig Vestre Landsrets ovennævnte høringssvar, og **Københavns Byret** har henvist til dommerforeningens høringssvar.

Advokatrådet anfører, at der synes at være asymmetri mellem § 81 a og § 81 b, da det i § 81 a angives, hvad den samlede straf kan blive, mens det i § 81 b angives, hvad en straf kan stige med.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater finder det overordentlig betænkeligt at indføje straffelovens § 192 a i den foreslåede formulering af § 81 b og derved tilføje en yderligere skærpelse til den i forvejen meget hårdt straffede og flere gange straffeskærpede § 192 a.

Straffelovens § 81 b skal ses som et supplement til straffelovens § 81 a og vil således alene finde anvendelse på forhold, som ikke samtidig omfattes af § 81 a.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 15, kan straffen efter straffelovens § 81 b forhøjes indtil det halve i forhold til den straf, der ville blive fastsat af domstolene for tilsvarende lovovertrædelser, hvor den foreslåede bestemmelse i § 81 b ikke finder anvendelse. Dette gælder uanset den pågældende lovovertrædelses strafferamme.

Det forudsættes, at den øvre del af straffeskærpelsesrammen – dvs. hvor straffen som udgangspunkt vil skulle forhøjes med det halve – først og fremmest vil skulle finde anvendelse i forbindelse med lovovertrædelser, hvor skydevåben mv. bruges til personangreb på åben gade og andre lignende offentligt tilgængelige steder, hvor andre mennesker i almindelighed færdes, og hvor der er en risiko for, at forbipasserende eller omkringboende mv. kan blive ramt. Det er i den forbindelse ikke afgørende, om der

aktuelt befundt sig mennesker i det pågældende område, herunder om angrebet er foregået om aftenen eller om natten.

Det indebærer bl.a., at straffen i en sag, hvor en person eksempelvis afgiver skud mod en anden person på åben gade, en villavej eller gennem vinduet til en café mv., som udgangspunkt vil skulle forhøjes med det halve i forhold til den straf, der i dag ville blive fastsat af domstolene. I tilfælde, hvor domstolene i dag ville udmåle en straf på 8 års fængsel – f.eks. i en sag om drabsforsøg på åben gade ved brug af skydevåben – er det således forudsat, at der fremover som udgangspunkt fastsættes en straf på 12 års fængsel.

Fastsættelsen af straffen vil dog fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

For så vidt angår Rigsadvokatens bemærkning om den foreslåede bestemmelses betydning for strafudmålingen i sager med meget langvarige fængselsstraffe bemærkes det, at det ovenfor anførte om bestemmelsens anvendelse også gælder i disse tilfælde.

1.2.5. Skærpende af straffen for systematisk eller organiseret afpresning

Retspolitisk Forening anfører, at der sker en voldsom strafskærpende, hvilket kan være retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, da kriteriet ”systematisk eller organiseret afpresning” forekommer elastisk.

Vestre Landsret noterer sig, at fastsættelsen af straffen fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og at det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Den Danske Dommerforening har tilsluttet sig Vestre Landsrets ovennævnte høringssvar, og **Københavns Byret** har henvist til dommerforeningens høringssvar.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.4.3 vil det afhænge af en konkret vurdering, om der er tale om systematisk eller organiseret afpresning. Der vil i den forbindelse navnlig skulle lægges vægt på, om der er tale om gentagne tilfælde af afpresning over for f.eks. en bestemt erhvervsdrivende eller erhvervsdrivende i samme kvarter eller branche. Der er ikke krav om, at alle tilfælde af afpresning udføres af den samme gerningsperson, hvis afpresningen udøves af de pågældende efter aftale, eller hvis gerningspersonen f.eks. har viden om, at det afpresningsforhold, som den pågældende begår, indgår i en systematisk eller organiseret afpresning af en eller flere forurettede udført af f.eks. andre medlemmer af samme gruppering. Som nævnt i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.4.2 vil dette eksempelvis kunne være tilfældet, hvor den indledende afpresning er udøvet af en eller flere personer, og hvor den efterfølgende afpresning udøves af en anden person, der ikke har medvirket til den indledende afpresning, men som er bekendt med afpresningen.

Det er med forslaget forudsat, at der som udgangspunkt skal ske en forhøjelse af straffen med omkring en tredjedel i forhold til den frihedsstraf for systematisk eller organiseret afpresning, der hidtil har været fastsat af domstolene.

Fastsættelsen af straffen vil dog fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

1.2.6. Lettere adgang til lukning af grupperingers klubhuse

Retspolitisk Forening anfører, at udvidelsen af lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme kan være retssikkerhedsmæssigt betænkelig, da kriteriet om, at der kan nedlægges et forbud, når det angreb, der er risiko for, må antages at have baggrund i en verserende konflikt mellem grupper er meget elastisk i forhold til, at bestemmelsens udvidelse er betydelig.

Med den foreslåede ændring vil der kunne nedlægges et opholdsforbud, hvis der blot er foretaget ét voldeligt angreb mod en eller flere personer med tilhørsforhold til en gruppering, og angrebet medfører risiko for et

gengældelsesangreb, der vil være til (betydelig) fare for personer, der bor eller befinder sig i nærheden af ejendommen.

Der kan kun nedlægges et forbud, såfremt det angreb, der er risiko for, må antages at have baggrund i en verserende konflikt mellem grupper af personer, hvor der som led i konflikten er anvendt våben eller eksplosivstoffer eller er begået brandstiftelse omfattet af straffelovens § 180.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 2, indebærer udtrykket "baggrund i" bl.a., at det skal kunne lægges til grund, at det angreb, som risikeres, helt eller delvist er motiveret af at ville deltage i eller reagere på en verserende konflikt mellem grupper af personer.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at begrebet "konflikt" skal forstås bredt, og at enhver uoverensstemmelse eller uenighed mellem to eller flere grupper vil kunne udgøre en konflikt i lovens forstand.

Endelig fremgår det af bemærkningerne, at der med udtrykket "grupper af personer" bl.a. sigtes til, at der skal være mere end én person på hver side i konflikten.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater anfører, at den foreslåede ændring har den konsekvens, at en gruppering, der ikke er voldelig og ikke er kendt for våbenanvendelse, kan blive mødt med et forbud mod ophold i klubhus eller lignende, hvis der vurderes at være en risiko for konflikt med en anden gruppering, der er kendt for våben, hvilket landsforeningen finder betænkeligt. Landsforeningen af Forsvarsadvokater finder, at grundloven foreskriver foreningsfrihed og ejendomsrettens ukrænkelighed, og at der bør udvises betydelig forsigtighed med begrænsning af friheden for mennesker, der ikke selv har optrådt voldeligt, men kan tænkes at blive udsat for vold. Endvidere finder landsforeningen, at definitionen af "grupper" glider ud ad loven, da nu kun den ene gruppe behøver at være voldelig, og foreningen finder, at den foreslåede formulering kan medføre, at et fredeligt trossamfund kan få lukket sit samlingssted, hvis de er forfulgt af en gruppe, der er kendt for våbenanvendelse.

Som det fremgår af lovforslagets § 2, nr. 2 (§ 1, stk. 3), er det et krav for at kunne nedlægge forbud, at det angreb, der er risiko for, må antages at have baggrund i en verserende konflikt mellem grupper af personer, hvor der som led i konflikten er anvendt våben eller eksplosivstoffer eller er begået brandstiftelse omfattet af straffelovens § 180.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 2, vil det fremover være en betingelse, at der mindst én gang som led i konflikten er anvendt våben eller eksplosivstoffer eller begået brandstiftelse. Hvis der nedlægges opholdsforbud på baggrund af en enkelt hændelse, vil forbuddet alene kunne meddeles over for de personer eller i forhold til det tilholdssted, der tilhører eller har tilknytning til den angribende gruppering.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.5.4.1 om lovforslagets forhold til grundlovens § 79 har ministeriet lagt vægt på, at kravet om, at gruppen selv skal have gjort sig til angrebsmål ved at anvende våben som led i konflikten, opretholdes. Der vil således – som hidtil – ikke kunne nedlægges forbud, hvis den gruppe, som der er risiko for vil blive angrebet med skydevåben eller sprængstoffer, ikke tidligere som led i opgøret har angrebet den anden gruppe.

Loven skaber således ikke hjemmel til, at der kan meddeles opholdsforbud over for personer eller i forhold til et tilholdssted, hvis personerne eller tilholdsstedet ikke har tilknytning til den angribende gruppering, ligesom loven ikke skaber hjemmel til, at et fredeligt trossamfund kan få meddelt opholdsforbud til sit samlingssted, hvis de er forfulgt af en gruppe, der er kendt for våbenanvendelse.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.5.4.1 og 2.5.4.3 om lovforslagets forhold til grundlovens §§ 79 og 73.

1.2.7. Afskæring af retten til at modtage besøg under en verserende voldelig konflikt, overværelse af besøg, gennemlæsning af breve og optagelse, påhøring eller aflytning af telefonsamtaler

Landsforeningen af Forsvarsadvokater bemærker, at forslaget vil medføre betydelige indgreb overfor indsatte alene baseret på politiets skøn. Således udgør formuleringen "...af politiet skønnes..." den eneste betingelse for anvendelse af de foreslåede regler. Landsforeningen finder det betænkeligt, at der slet ikke tilstræbes en kvalitativ vurdering af politiets skøn, da dette ellers ikke kan prøves. Landsforeningen bemærker endvidere, at det er problematisk at indføre begrænsninger for indsatte, hvis begrænsningen ikke vedrører ordens- eller sikkerhedsmæssige forhold i relation til afsoningsstedet, og at disse tiltag rettelig burde reguleres i retsplejeloven, idet der sigtes til relationen mellem afsoneren og forhold uden for afsoningsstedet. Det er Landsforeningens opfattelse, at de i forslaget § 3

anførte ændringer har en ganske uacceptabel karakter og er i fundamental strid med både muligheder for afsoning med en vis værdighed og retssikkerhedsprincipper for indsatte. Når der endvidere henses til, at kriminalforsorgens afgørelser i vidt omfang er undtaget aktindsigt, indebærer den foreslåede bestemmelse en reel og meget væsentlig begrænsningsmulighed i forhold til privatliv alene baseret på et skøn – foretaget af politiet – uden reel mulighed for effektiv prøvelse/domstolsprøvelse.

Retspolitisk Forening anfører, at de foreslåede foranstaltninger i forhold til besøg, brevveksling og telefonsamtaler indebærer elastiske vilkår af skønsmæssig karakter, hvilket er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt.

Advokatrådet bemærker, at afgørelser vedrørende de foreslåede foranstaltninger ikke vil kunne påklages administrativt i forhold til andre end nærtstående. Henset til, at der vil være tale om forskelsbehandling og til intensiteten af disse indgreb, finder Advokatrådet det bedst stemmende med fundamentale retssikkerhedsprincipper, at der etableres klageadgang. Advokatrådet bemærker, at to-instansprincippet – ud over at muliggøre en prøvelse af en konkret afgørelse – indebærer en mere strukturel garanti for den generelle kvalitet af trufne afgørelser.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at lovforslagets bemærkninger præciseres, herunder især i forhold til kravet om tilknytning til en gruppering, i forhold til i hvilken udstrækning kriminalforsorgen kan støtte sig til tidligere udtalelser fra politiet og i forhold til at sikre, at der skal foretages en kontinuerlig vurdering af de forhold, der ligger til grund for vurderingerne.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 1 fremgår det af den politiske aftale om Bandepakke III, at indsatte, som har tilknytning til en gruppe af personer, der tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet, skal underlægges brev- og besøgskontrol i videst muligt omfang og skal afskæres fra at modtage besøg fra personer fra samme rocker- eller bande-gruppering under en verserende konflikt.

Justitsministeriet skal endvidere bemærke, at pkt. 2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger indeholder en detaljeret beskrivelse af, under hvilke omstændigheder de foreslåede ordninger vil finde anvendelse.

For så vidt angår klageadgang bemærkes, at den foreslåede adgang til at klage over kriminalforsorgens afgørelser om iværksættelse af de foreslåe-

de foranstaltninger svarer til den klageafgang, der gælder i forhold til iværksættelse af foranstaltninger efter de gældende regler om besøg, brevveksling og telefonsamtaler.

Det bemærkes i øvrigt, at den foreslåede ordning i forhold til besøgsafskæring svarer til den, der i dag gælder i forhold til afskæring af henholdsvis udgang og prøveløsladelse efter henholdsvis straffuldbyrddelseslovens § 46, stk. 3, og straffelovens § 38, stk. 5, samt § 41, stk. 5.

Fængselsforbundet bemærker, at det fremgår af lovforslaget, at der ikke kan ske optagelse af telefonsamtaler i lukkede fængsler. Det bør efter forbundets opfattelse også fremgå, hvis det samme er gældende for lukkede afdelinger i åbne fængsler, eller om det udelukkende gør sig gældende i lukkede fængsler.

Der kan efter straffuldbyrddelseslovens § 57, stk. 3, ske optagelse, påhøring eller aflytning af telefonsamtaler i lukkede institutioner, hvis det er begrundet i ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn. Der kan – som det fremgår af pkt. 2.6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger – derimod ikke ske optagelse, påhøring eller aflytning af telefonsamtaler i lukkede institutioner, hvis det er begrundet i hensynet til at forebygge kriminalitet uden for fængslet.

Med lovforslaget foreslås det at indsætte en ny bestemmelse i straffuldbyrddelseslovens § 57, stk. 4, hvorefter telefonsamtaler til og fra en indsat, som af politiet skønnes at indtage en ledende eller koordinerende rolle i en gruppe af personer, som tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet, skal optages, påhøres eller aflyttes, medmindre det er åbenbart, at det ikke er nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn eller af hensyn til at forebygge kriminalitet.

1.2.8. Forsøgsordning med GPS-fodlænke

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at en eventuelt senere permanent løsning om vilkårskontrol med GPS-fodlænke fastsættes ved lov.

Kommunernes Landsforening er af den opfattelse, at muligheden for afsoning med fodlænke sandsynligvis vil betyde, at flere unge kan fastholde deres uddannelse eller arbejde samtidig med, at de afsoner straffen.

Justitsministeriet vil vurdere, i hvilket omfang reguleringen bør ske ved lov eller bekendtgørelse, hvis der på et senere tidspunkt indføres en permanent ordning med elektronisk overvågning ved prøveløsladelse og udgang.

1.3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til lovudkastet indeholder lovforslaget følgende indholdsmæssige ændringer:

- De foreslåede bestemmelser om deltagelse i et af kriminalforsorgen fastsat program som betingelse for prøveløsladelse er sammenskrevet med en række tilsvarende bestemmelser, som indgik i det udkast til forslag til ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Blokering af hjemmesider og stop af offentlige ydelser til fremmedkrigere), der har været sendt i offentlig høring i perioden fra den 11. januar til den 8. februar 2017. Der er derfor foretaget en tilpasning af lovforslagets § 1, nr. 1-11. For så vidt angår modtagne høringssvar, der relaterer sig til denne del af lovforslaget, henvises til pkt. 2 nedenfor.
- Der er foreslået en ændring af straffelovens § 41, stk. 5, der med lovforslaget bliver til stk. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 9. Dette er sket for skabe parallelitet mellem straffelovens regler om, under hvilke omstændigheder personer med tilknytning til en rocker- eller bandegruppering mv. skal prøveløslades uden såkaldte rocker- og bandevilkår.
- Der er indsat en territorialbestemmelse i lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme § 4 på baggrund af drøftelser med Færøernes Landsstyre.
- Der er foretaget en ændring af lovforslagets § 3, nr. 9, således at telefonsamtaler – som et alternativ til optagelse – kan påhøres eller aflyttes. Det er samme sted tilføjet, at hvis en telefonsamtale optages, skal samtaleparterne forinden gøres bekendt hermed, og at optagelser af telefonsamtaler slettes, senest 6 måneder efter at de er foretaget. Dette er sket for at skabe parallelitet mellem straffuldbyrdelseslovens almindelige regler om, hvilke foranstaltninger, der kan iværksættes over for indsatte telefonsamtaler, og den foreslåede ordning.
- Det er i henholdsvis pkt. 2.6.3.2.1 og pkt. 2.6.3.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger præciseret, at det altid vil være personalet i den institution, hvor den indsatte er placeret, der vil skulle henholdsvis gennemlæse breve, overvære besøg og kontrollere te-

lefonsamtaler og vil kunne træffe afgørelse om, at et igangværende besøg skal afbrydes.

- Det er foreslået, at åbningen af breve med henblik på gennemlæsning, jf. lovforslagets § 3, nr. 6, ikke skal ske i den indsattes påsyn, hvorfor der er indsat en bestemmelse herom i lovforslagets § 3, nr. 4.

Herudover er der foretaget visse ændringer af lovteknisk og korrekturmæssig karakter. Det kan i den forbindelse navnlig oplyses, at de foreslåede nyaffattelser af lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme § 1, stk. 2 og 4, er ændret således, at der indsættes nye formuleringer i de eksisterende bestemmelser. Dette sker af lovtekniske grunde, som ikke medfører indholdsmæssige ændringer i forhold til det udkast til lovforslag, der har været sendt i offentlig høring.

2. Høring over forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Blokering af hjemmesider og stop af offentlige ydelser til fremmedkrigere)

2.1. Høringen

Et udkast til de dele af lovforslagets § 1, nr. 1-11, der drejer sig om prøveløsladelse og fastsættelse af vilkår for personer, som er dømt for overtrædelse af en af de i straffelovens kapitel 12. og 13. omhandlede forbrydelser, og som ikke er udvist ved dom, har i perioden fra den 11. januar 2017 til den 8. februar 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Akademikerne, Advokatrådet, Advokatsamfundet, AK-Samvirke, Amnesty International, Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, Ankestyrelsen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ASE, ATP, BDO, Kommunernes Revision, Beskæftigelsesrådet, Bestyrelsesforeningen for Social- og Sundhedsskolerne, Brancheforeningen Telekommunikationsindustrien, Børnerådet, CEPOS, Cevea, Copenhagen Business School, Juridisk Institut, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Konservative Studerende, Danmarks Liberale Studerende, Danmarks Medie og Journalisthøjskole, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blindesamfund, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Metal, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Advokater, Danske Erhvervsakademier, Danske Erhvervsskoler, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Handicaporganisationer, Dan-

ske Landbrugsskoler, Danske Regioner, Danske Revisorer, Danske Seniorer Danske, SOSU-skoler, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Universiteter, Danske Ældreråd, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Det Centrale Handicapråd, Det Kriminalpræventive Råd, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Diverse A-kasser, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA), Folketingets Ombudsmand, Forbundet af Offentlige Ansatte (FOA), Foreningen af danske lægestuderende, Foreningen af Institutionschefer og Områdechefer m.fl., Foreningen af kommunale sociale-, sundheds, og arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Frit Forum, Socialdemokratiske Studerende, Frivilligrådet, FSR – danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Fængselsforbundet i Danmark, Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Rektorforening, Handelsskolernes Lærerforening (HL), HK/Kommunal, HK/Stat, Ingeniørforeningen i Danmark, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes brancheorganisation, Justitia, KL, Kraka, Kriminalforsorgsforeningen, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kulturministeriets Rektorer (KUR), Københavns Universitet, Det Juridiske Fakultet, Landbrug & Fødevarer, Landforeningen for førtidspensionister, Landsforeningen af Fleks- og skånejobbere, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere, Landsforeningen KRIM, Landsforeningen SIND, Landsklubben af socialrådgivere ansat i Kriminalforsorgen, Landsorganisationen i Danmark (LO), Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Landsskatteretten, LEV, Lærernes Centralorganisation, Lærerstuderendes landskreds, Politiforbundet, Private Gymnasier og Studenterkurser, Professionshøjskolernes Rektorkollegium, Pædagogstuderendes Landssammenslutning, Rektorkollegiet for de kunstneriske og kulturelle uddannelser (RKU), Rektorkollegiet for de maritime uddannelser, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigsombudsmanden på Grønland, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser, Rådet for psykisk sårbare på arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende (SDS), samtlige byretter, Skatteankestyrelsen, Skolelederforeningen, SAND, SRF Skattefaglig Forening, Statsforvaltningerne, Studenterrådgivningen, Syddansk Universitet, Juridisk Institut, Sygeplejestuderendes Landssammenslutning, Udbetaling Danmark, Uddannelsesforbundet, Udviklingshæmmedes Landsforbund, Vestre Landsret, VEU-rådet, VUC, Lederforeningen og VUC, Bestyrelses-

foreningen, ÆldreForum, Ældresagen, Østre Landsret, Aalborg Universitet og Juridisk Institut Aarhus Universitet.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra:

**Danmarks Evalueringsinstitut, Ældresagen, Foreningen af danske lægestuderende, Danske Ældrerråd, Vestre Landsret, Rådet for Psykisk Sårbar på Arbejdsmarkedet, Sø- og Handelsretten, Danske Erhvervsakademier, Dansk Byggeri, Advokatrådet, Danske Erhvervsskoler – og Gymnasier, Folketingets Ombudsmand, Landbrug & Fødevarer, Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser, Rigsombudsmanden på Færøerne, Danske Stude-
rendes Fællesråd, Fængselsforbundet i Danmark, Datatilsynet, Aarhus Kommune, Justitia, Foreningen af Offentlige Anklagere, Byrets-
præsidenterne, Rektorkollegiet for de kunstneriske og kulturelle ud-
dannelser (RKU), Retspolitisk Forening, Udbetaling Danmark, Fi-
nanssektorens Arbejdsgiverforening, Funktionærernes og Tjeneste-
mændenes Fællesråd (FTF), Teleindustrien, Institut for Menneskeret-
tigheder, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Østre Landsret, Rigspo-
litiet, Fiberby, IT-Politisk Forening, Dansk Industri, DK Hostmaster,
Telia Danmark, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Den Danske
Dommerforening, PET og Dansk Erhverv.**

Justitsministeriets kommentarer til de høringssvar, der relaterer sig til de nævnte dele af lovforslaget, er anført i *kursiv*.

2.2. Høringssvarene

2.2.1. Deltagelse i et program fastsat af kriminalforsorgen som betin- gelse for prøveløsladelse og som vilkår i forbindelse med eventuel prø- veløsladelse

Aarhus Kommune oplyser, at kommunen i et tæt samarbejde med Østjyl-
lands Politi har positive erfaringer med at arbejde med mentorprogrammer
over for radikaliserede unge. Aarhus Kommune er således positiv over for,
at der indføres et krav om, at radikaliserede indsatte (straffelovens kapitel
12 og 13) skal deltage i et program fastsat af kriminalforsorgen for at blive
prøveløsladt, herunder at der i lovforslaget lægges op til et tæt samarbejde
imellem kriminalforsorgen, politi og kommune, således at det er muligt at
tage afsæt i den erfaring og viden, som er opbygget i regi af Infohuse.
Aarhus Kommune gør endvidere opmærksom på, at det er kommunens

erfaring, at der i en sådan indsats skal indtænkes et stort motivationsarbejde over for borgere, der måske ikke er interesserede i første omgang.

Retspolitisk Forening oplyser, at foreningen finder det vigtigt, at der som led i prøveløsladelsesvilkårene kan fastlægges programmer, der forebygger ny ligeartet kriminalitet.

Justitsministeriet har noteret sig det tætte samarbejde mellem Aarhus Kommune og Østjyllands Politi og Retspolitisk Forenings positive syn på den nævnte del af lovforslaget.

2.3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

Der er foretaget visse ændringer af lovteknisk og korrekturmæssig karakter.